

1 SAMENVATTING

1. *Het onderzoek*

Het bestuur van de Dorpsraad Zwanenburg-Halfweg, installeerde ruim een jaar geleden een projectgroep voor het doen van een onderzoek naar de leefbaarheid in beide dorpen. Doel was een actieprogramma voor de komende jaren. De projectgroep brengt met dit rapport de uitkomsten van het onderzoek en een advies voor een actieprogramma ter kennis van de Dorpsraad en de inwoners van Zwanenburg en Halfweg. Het bestuur van de Dorpsraad, hierna 'de Dorpsraad', zal de komende maand het rapport behandelen en op de a.s. ledenvergadering aan de leden voorleggen met welke acties zij het in het volgende verenigingsjaar aan de slag gaat.

2. *De aanpak*

Het onderzoek is uitgevoerd in drie stappen: verkenning, inwonersenquête en rapportage. In de verkenningsfase heeft de projectgroep gesprekken gevoerd met de gemeenten, de politie en met personen die actief zijn op terreinen die de leefbaarheid raken. Ook werd een mini-enquête gehouden onder verenigingen. Tenslotte werd een veelheid aan rapporten van de gemeenten en andere organisaties doorgeworsteld.

3. *Deelname aan de inwonersenquête*

De vragenlijsten van de inwonersenquête zijn bezorgd bij 3909 huishoudens. Daarvan nam 31,8% deel aan het onderzoek. Van beide dorpen samen kwamen 1250 vragenlijsten binnen. Daarvan konden 8 niet worden verwerkt. Er was weinig verschil in respons tussen de beide dorpen.

4. *Uitkomsten van de verkenning*

In deze inventariserende fase is aandacht besteed aan alle onderwerpen die naar ons idee bepalend waren voor de leefbaarheid. Alleen die bevindingen die niet aan de orde komen bij de behandeling van de uitkomsten van de enquête worden hierna toegelicht:

- de ontwikkeling van het CSM terrein ('Sugar City) is het meest aansprekende en voor de toekomst van onze dorpen belangrijkste project van dit moment. Als het slaagt komt er meer werkgelegenheid en zal er voor inwoners van beide dorpen meer te beleven zijn. Of het ook zal leiden tot de komst van een treinhalte is heel onzeker. Daar zijn 'mega' publiekstrekkingen voor nodig en die stuiten op het 'groepsrisico' (kans neerstorten vliegtuig). Andere uitdagingen zijn het voorkomen van overlast en het niet in gevaar brengen van de bestaande winkelstand.
- 'het Ontwikkelingskader voor Zwanenburg' (visie op de toekomst) is één in een reeks van pogingen van de Gemeente Haarlemmermeer in de afgelopen jaren om de gedachte van inwoners te doorbreken dat 'Hoofddorp niet weet waar Zwanenburg ligt'. Anderen waren de Weerenbrug, de facelift van de Dennenlaan, het bouwen op 'inbreilocaties', het detailhandelonderzoek en de opening van het jongerencentrum.
- de bouwstop als gevolg van de nabije ligging van Schiphol heeft ingrijpende gevolgen gehad voor de ontwikkeling van Zwanenburg en Halfweg. Het aantal inwoners is afgenomen en mede daardoor zijn voorzieningen achteruitgegaan. Er is een tekort aan starter- en ouderwoningen. Door het schrale winkelaanbod vindt koopkrachtafvloeiing plaats (zegt detailhandelonderzoek). Inmiddels verdwenen: een school voor vervolgonderwijs, het zwembad en het postkantoor. De secretarie

werd een gemeentewinkel, het bankfiliaal een bijkantoor, de markt werd 3 kramen. Grotere bedrijven (CSM, Byk, Wella) pakten hun biezen. Het openbaar vervoer is slecht. Er zijn braakliggende terreinen en leegstaande gebouwen.

- de volgende voorzieningen bleken toereikend tot goed, respectievelijk van het gehalte dat bij de omvang van onze dorpen redelijkerwijs mag worden verwacht:
 - keus en capaciteit van basisscholen en capaciteit kinderopvang
 - ontspanningsaanbod voor kinderen van 8 - 12 jaar
 - aantal en diversiteit aan verenigingen
 - het aanbod aan cultuur en cursussen
 - mogelijkheden tot zinvolle tijdbesteding voor ouderen
 - zorg voor hulpbehoevenden
 - dorpsevenementen.

- geen belangrijk punt maar wel een ‘doorn in het oog’ van veel dorpsgenoten: de aanblik van het “Krottendorp”,

- de Dorpsraad spreekt niet aan bij de jongere leeftijdsgroepen.

5. *Uitkomsten van de inwonersenquête*

Wonen in Halfweg en Zwanenburg is OK!!

Op de vraag ‘*Hoe plezierig vindt u het wonen en leven in het dorp op dit moment?*’, antwoordt rond 84%: het bevalt me hier goed, 15% bevalt het matig, en slechts % niet. Het is de belangrijkste en meest opvallende uitkomst van ons onderzoek. We hebben niet naar redenen gevraagd maar duidelijk is wel dat de sterke punten van onze dorpen: de saamhorigheid, het bloeiende verenigingsleven en het uitgebreide vrijwilligersnetwerk het bij de overgrote meerderheid wint van de minpunten. Dat geeft vertrouwen in de toekomst.

Huisvesting

Behoefte aan starterwoningen

De komende 5 jaar zullen in Halfweg ca. 230 en in Zwanenburg ca. 800 jongeren zelfstandig gaan wonen. Daarvan wil ongeveer 80% in het dorp blijven wonen. Ook als we rekening houden met het feit dat een groot deel van deze jongeren samen een huis zal betrekken verwachten wij dat veel jongeren het dorp zullen verlaten.

Behoefte aan voor ouderen geschikte woningen

De komende 5 jaar zullen in Halfweg ca. 60 en in Zwanenburg ca. 360 ouderen willen verhuizen naar een voor ouderen geschikte woning. Daarvan wil ca. 78% in het dorp blijven. Dat komt voor beide dorpen samen neer op een behoefte aan 80 ouderenwoningen in de koopsector en 250 huurwoningen in de komende 5 jaar. Deze woningen zijn er niet. Een aantal van onze ouderen zal gedwongen het dorp verlaten.

Winkels

Van de inwoners in beide dorpen geeft ca. 43% een lange lijst aan winkels te missen. Een viswinkel, een klein warenhuis en (heren)kleding worden het vaakst genoemd.

Openbaar vervoer

In Zwanenburg vindt 90% de bereikbaarheid van Hoofddorp onvoldoende. Van de Halfweggers vindt meer dan 80% de bereikbaarheid van scholen en het ziekenhuis in Hoofddorp onvoldoende en 68,8 % vindt dat van het centrum. Logisch is dat Halfweg de bereikbaarheid van Haarlem en Amsterdam in meerderheid voldoende vindt en Zwanenburg niet. Belangrijkste verlangens: hogere ritfrequentie, betere verbinding met Hoofddorp en het ziekenhuis in Haarlem maar ook een hogere kwaliteit van dienstverlening (op tijd). Als voor een buurtbus financiering gevonden kan worden vindt 90% dat die er moet komen.

Verkeer

80% van de respondenten vindt dat vrachtverkeer dat daar niet hoeft te zijn uit de Oranje Nassaustraat en de Dennenlaan moet worden geweerd. Zowel in Halfweg als in Zwanenburg noemen de inwoners een lange reeks van onveilige verkeerssituaties. De kruising bij de N200 (65 keer) en de Dennenlaan (381 keer!) scoren het hoogst. In Halfweg vindt bijna 70% dat er voldoende parkeergelegenheid is. In Zwanenburg vinden minder mensen dat (55%). Van de mensen die een mening hebben over de 'olifantsoren' in Zwanenburg wil driekwart er van af.

Openbare ruimte

In beide dorpen krijgt het onderhoud van groen en het schoonhouden van de openbare ruimte van de meerderheid een voldoende. In Halfweg is een meerderheid (zeer) ontevreden over het onderhoud van speelruimten. Men is ontevreden over het onderhoud van de straten, de stoepen en het straatmeubilair. In Halfweg is dat 69,3% in Zwanenburg 63,9%.

Openbare orde en veiligheid

Veiligheid

In Halfweg voelen slechts 0,4%, in Zwanenburg 1,5% zich onveilig. In het donker loopt dat op tot 8,5 % in Halfweg en 10,6 % in Zwanenburg. Men is het meest bang voor hangjongeren, inbraak en onbekenden aan de deur. Er worden een reeks van plekken genoemd waar men zich onveilig voelt. In beide dorpen hebben rond 27% te maken gehad met inbraak in de woning en ongeveer evenveel in de auto. Als veroorzakers van overlast (in frequentie) scoren 'onbekenden aan de deur' het hoogst. Zij scoren ook hoog als reden om bang te zijn.

Hangjongeren

Hangjeugd is in Zwanenburg de meest genoemde reden om bang voor te zijn. Als veroorzaker van overlast worden zij in beide dorpen als 2^e genoemd.

Alcoholgebruik

Niet minder dan 231 deelnemers (24%) in Zwanenburg en 50 (18%) in Halfweg melden een of meerdere keren overlast te hebben ondervonden van gedrag waarbij drank in het spel was.

Drugsgebruik

In Zwanenburg melden 140 deelnemers (14,5%) en in Halfweg 35 (12,5%) dat zij een of meerdere keren overlast hebben ondervonden van gedrag waarbij ze denken dat drugsgebruik in het spel was. Maar liefst 257 deelnemers (26,7%) in Zwanenburg en 61 (21,8 %) in Halfweg melden een of meerdere keren aanwijzingen voor drugsgebruik te hebben waargenomen, het meest bij het park, de Kerkhoflaan en de Dennenlaan achter de Rabobank.

Politie

Van de respondenten met een mening over dit onderwerp vond in beide dorpen bijna 90% dat er onvoldoende politie is. Volgens ongeveer 65% van hen komt de politie te laat als er 's nachts iets aan de hand is. Ongeveer 67% vindt de bereikbaarheid van de politie onvoldoende. Een ruime meerderheid vindt dat er meer moet worden opgetreden tegen fout parkeren, te hard en door rood rijden en wangedrag van de jeugd.

Omgevingshinder

Hinder van de N200

Van degenen die er iets van vinden zegt 66,9% dat de gemeente onvoldoende doet om de hinder te verminderen. Ze willen meer snelheidsbeperkende maatregelen. Een deel van de respondenten heeft de hoop op omleggen of ondertunneling nog niet opgegeven. Ze willen meer druk op de provincie en trekken een vergelijking met Badhoevedorp.

Hinder van de trein

Van de direct betrokken bewoners vindt 50% dat er een geluidsscherm moet komen, 33,3% is daar tegen en 16,6% heeft geen mening.

Hinder van vliegtuigen

In beide dorpen zeggen 35% van de respondenten dat overdag het woongenot door geluidshinder (zeer) ernstig wordt aangetast. Deze uitkomst is gelijk aan wat jaren geleden op veel plaatsen werd gemeten. Geluidsoverlast "went" dus niet. Door de isolatie is het 's nachts minder geworden maar toch vinden 20% in Halfweg en 23,9% in Zwanenburg dat nog. In Halfweg zijn 43,4% en in Zwanenburg 49,4% van de respondenten bang dat het inademen van kerosinedampen (zeer) ernstige gevolgen heeft voor hun gezondheid. In beide dorpen zegt ruim driekwart van de respondenten dat compensatie voor de vliegtuighinder geaccepteerd moet worden maar daarvan zeggen velen dat het alleen via de overheid kan. Ingeval van compensatie door verbetering van voorzieningen zet Halfweg een zwembad op de eerste plaats. In Zwanenburg scoren een zwembad en verbetering van openbaar vervoer gelijk.

Verhuizen vanwege de vliegtuighinder

Bij gelijkblijvende hinder gaat in beide dorpen ca. 20% van de respondenten 'misschien' vertrekken en 4,4% is dat nu al van plan. Als het erger wordt gaat in Halfweg 27,3% en in Zwanenburg maar liefst 33,4% 'misschien' vertrekken. Dan weten in Halfweg 21,8% en in Zwanenburg 17% van de respondenten zeker dat ze gaan.

Onderwijs en welzijn

Kinderopvang

Tussen de 80 en 90% van de ouders die gebruik maken van kinderopvang zeggen dat de vorm en de tijden voldoen aan de behoefte. Vijf ouders zeggen 'te laat open' en anderen noemen redenen die niet met vorm of tijden te maken hebben (b.v. 'te duur').

Veilig van en naar school

In Halfweg vinden 67% en in Zwanenburg 53,6% van de ouders dat de kinderen op weg naar en van school niet veilig zijn. In Halfweg komt dat door de oversteek bij de N200 en de situatie bij de scholen. In Zwanenburg wordt 53 keer de situatie bij de scholen genoemd.

Huiswerkhulp in het dorp

Omdat kinderen die gebruik maken van huiswerkhulp vaak niet meer met de bus naar huis kunnen zien in Halfweg ruim 40% en in Zwanenburg 65% van de ouders met kinderen in het vervolgonderwijs wel iets in huiswerkhulp in het dorp.

Huisartsenpost

Een ruime meerderheid vindt dat de telefoon redelijk snel wordt opgenomen. In Halfweg had 46,4% vertrouwen in de deskundigheid van de telefonische ingang, 29,3% niet en 24,3% had geen mening. In Zwanenburg was dat 41,7% wel, 35,8% niet en had 22,4% geen mening. Rond 88% van de patiënten in beide dorpen kon terecht voor hulp bij de post toen men dat wenste. In Halfweg wilde volgens 38,6% de dokter niet komen toe dat nodig gevonden werd, in Zwanenburg was dat nog meer: 42,6%. Toch was in Halfweg 76,3% en in Zwanenburg 74,36% niet ontevreden over de huisartsenpost.

Mensen met een handicap

In Halfweg wil men verlaagde stoepen en in Zwanenburg 'egale stoepen, straten en opritten'.

Twee dorpen één gemeenschap

Één gemeente?

In Halfweg had 13,2% en in Zwanenburg 23,1% van de respondenten geen mening over dit onderwerp. Dat het moest blijven zoals het is vond in Halfweg 33,2% en in Zwanenburg 23,1%. Van de inwoners die vonden dat de beiden dorpen tot één gemeente moesten behoren (ongeveer 50%), had in Halfweg 81,3% een voorkeur voor Haarlemmerliede en Spaarnwoude en 6% voor Haarlemmermeer. In Zwanenburg had 65,6% ook een voorkeur voor Haarlemmerliede en 12,8% voor Haarlemmermeer. De overigen maakte het niets uit.

Tevredenheid over Gemeente

In Halfweg is 91,3% (zeer) tevreden over hun gemeente. In Zwanenburg is dat 65,3%.

Tevredenheid over de Dorpsraad

Een mooie uitkomst met een grappig tintje: in beide dorpen is het percentage van mensen die iets van de Dorpsraad vinden, dat vindt dat die goed bezig is precies gelijk. 92,4%. Wel hebben in Halfweg aanzienlijk meer mensen geen mening: 43% tegen 33,4% in Zwanenburg.

Actieprogramma Dorpsraad

De projectgroep heeft een lijst opgesteld van 30 actiepunten die een bijdrage kunnen leveren aan verbetering van de leefbaarheid. Als het aan de projectgroep lag zouden de volgende onderwerpen een hoge prioriteit krijgen:

- een Revitaliseringplan voor het "dubbeldorp" Zwanenburg en Halfweg
- meer starter en ouderenwoningen
- voorrang voor dorpsgenoten bij de toewijzing van huurwoningen
- beter openbaar vervoer
- verkeersveiligheid
- beter onderhoud van straten en stoepen
- terugdringen alcohol en drugsgebruik door de jeugd
- een Dorpsraad die de leeftijdsgroep onder de 40 jaar aanspreekt.